VIKIPEEDIA

Jana keel

Jana keel on hoka hõimkonda kuuluv kolmeks murdeks jagunenud lähedaste sugulasteta keel, mida enne 1940ndaid kõnelesid janad Californias. Jana keele jahi murrakut kõneles California genotsiidis ellu jäänud Ishi.

jana keel	
Kõneldakse	USAs
Piirkonnad	California
Kokku kõnelejaid	0 (väljasurnud)
Keelekoodid	
ISO 639-3	ynn

Jana keele levila enne kontakti eurooplastega

Sisukord

Leviala

Jana keelt kõneldi Sacramento oru kirdeosa mägedes ja kanjonites. Põhjas piirnes janade asuala Piti jõega, lõunas ulatus see tänapäeva Tehama maakonnas asuvast Deer Creeki jõest veidi lõunasse, läänes elasid janad mõne miili kaugusel Sacramento jõest (jõgi ise oli janade suhtes vaenulikult meelestatud vintude ja nomlakide valduses) ning idas elavatest atsugevidest ja maidudest eraldas janasid Kaskaadide mäestik.[1]

Murded

Jana keeles eristatakse kolme murret. **Põhjajana** ja **keskjana murrete** kõnelejad sarnanesid kultuuriliselt atšumavidele. **Lõunajana murre** jagunes omakorda murrakuteks, millest igat kõneles laavamaadel rändlevat eluviisi viljelev väiksem rühm. Lõunajana murrakutest on arvestataval määral dokumenteeritud vaid **jahi murrakut**, mida rääkis Edward Sapiri keelejuhiks olnud Ishi.[2]

Jana keeleainest on kogunud John Wesley Powell, Roland Burrage Dixon, Clinton Hart Merriam ja John Peabody Harrington. Kõige rohkem on jana keelt dokumenteerinud, kirjeldanud ja publitseerinud Edward Sapir, kes 1907. aasta suvel ja sügisel kogus põhja- ja keskmurde ainest ning 1915. aasta suvel töötas Berkeleys Ishiga lõunamurde jahi murraku kallal.[3]

Kirjandus

- Golla, Victor. 2011. *California Indian Languages*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press. (ISBN 978-0-520-26667-4)

Viited

1. Golla, *California*. lk. 100.
2. Golla, *California*. lk. 100–101.
3. Golla, *California*. lk. 101.